
"Z zagadnień socjalistycznego państwa i prawa. Wybór z literatury krajów socjalistycznych", Warszawa 1964 : [recenzja]

Palestra 9/1(85), 75-76

1965

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

cja sprostowań będzie mogła być odpowiednim korelatem dla wolności prasy, zapewniając zarazem społeczeństwu ochronę przed dezinformacją.

Autorka wskazuje na zakończenie szereg warunków, którym powinna odpowiadać instytucja sprostowania. Do najważniejszych z nich należą:

1. Zabezpieczenie prasy przed obowiązkiem zamieszczania sprostowań, których treść nie jest zgodna z prawdą, choćby odpowiadały one wymaganiom formalnym.
2. Objęcie prawem do sprostowania wszystkich podstawowych środków informacji masowej, a więc poza prasą również audycji radiowych, telewizyjnych i kroniki filmowej.
3. Zastąpienie określenia „sprostowanie”, które niejako z góry zakłada rację prostującego, terminem „wyjaśnienie”.

Jeśli chodzi o sprawę sankcji za niezamieszczenie sprostowania, to odpowiednią sankcją powinna być kara grzywny i ewentualnie kara aresztu.

Kodeks karny i prawo o wykroczeniach wraz ze skorowidzem rzeczowym. Ważniejsze ustawy szczególnie. Wyd. XIII. Wyd. Fawn. Warszawa 1964 r., s. 688.

Kolejne XIII wydanie kodeksu karnego i prawa o wykroczeniach z licznymi przepisami związkowymi i szczególnymi nie zawiera zbyt wielu zmian w stosunku do wydania poprzedniego.

Przepisy zawarte w zbiorze zaktualizowane zostały według stanu prawnego na dzień 15 marca 1964 r. W zbiorze zamieszczono ponadto wyciągi z kilku nowych ustaw wydanych w 1963 r., a zawierających przepisy karne, m. in. z ustawy o substancjach trujących, ustawy o znakach towarowych i ustawy o rybołówstwie morskim.

Z zagadnień socjalistycznego państwa i prawa. Wybór z literatury krajów socjalistycznych. PWN. Warszawa 1964 r., s. 440.

Przekłady artykułów obcych autorów nieczęsto można odnaleźć w naszych czasopiśmie prawniczych, a wydania zbioru takich artykułów (w formie książkowej) po wojnie chyba jeszcze nie mieliśmy. I właśnie taki zbiór, opracowany pod odpowiednim kątem widzenia, ukazał się ostatnio. Daje on możliwość wielostronnego przeglądu problematyki nurtującej naukę w państwach socjalistycznych, pozwala na porównania i wreszcie na wyciągnięcie praktycznych wniosków „na własnym podwórku”.

Omawiany zbiór zawiera wybór artykułów opublikowanych w prawniczych i politycznych czasopiśmie radzieckich, czeskich, bułgarskich, rumuńskich, węgierskich, jugosłowiańskich i niemieckich. Wybór został przygotowany i opracowany przez dra Emila Merza i ma na celu zapoznanie czytelnika polskiego z nurtem myśli teoretycznej nauki o państwie i prawie w krajach socjalistycznych. Problematykę zbioru można określić jako dotyczącą trzech podstawowych zagadnień: zagadnień metodologicznych nauki o państwie i prawie, zagadnień z dziedziny teorii państwa i zagadnień z dziedziny teorii prawa.

Problemy poruszone w artykułach dotyczą m. in. przewyciężenia następstw kultu jednostki (P. Nedbałto i E. Nazarenko), sprzeczności w zakresie prawa róż-

nych ustrojów społecznych (I. Szabó), problemów sytuacji prawnej jednostki w państwie radzieckim (L. D. Wojewodin), praw podmiotowych w państwie socjalistycznym (Ž. Djordjević), wzajemnego oddziaływania prawa i moralności (A. W. Mickiewicz), kierunków rozwoju prawa ogólnonarodowego (S. A. Gołuński) i zagadnień badania tego prawa (A. A. Pionkowski).

Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Wyd. II nie zmienione. Wyd. Prawn. 1964 r., s. 52.

Drugie wydanie tekstu kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz przepisów wprowadzających kodeks rodzinny i opiekuńczy nie odbiega od wydania poprzedniego, które ukazało się bezpośrednio po uchwaleniu ustaw na początku 1964 r.

Warto przypomnieć, że z dniem 1 stycznia tj. z dniem wejścia w życie kodeksu cywilnego, następuje przewidziana w przepisach wprowadzających k.r. i op. zmiana prawa o aktach stanu cywilnego.

Kodeks cywilny oraz przepisy wprowadzające. Wyd. II nie zmienione. Wyd. Prawn. Warszawa 1964 r., s. 266.

Drugie wydanie kodeksu cywilnego i przepisów wprowadzających ten kodeks ukazało się, po wyczerpaniu wydania pierwszego, w przeddzień wejścia w życie tego tak doniosłego w naszym życiu społecznym aktu prawnego. Wejście w życie nowego kodeksu powoduje uchylenie podstawowych dotychczasowych przepisów z zakresu prawa cywilnego (z pewnymi nielicznymi wyjątkami), uchylenie wielu ustaw specjalnych oraz pociąga za sobą pewne zmiany w niektórych przepisach nadal pozostających w mocy a wymienionych w przep. wprov. k.c.

S. Ślubowski, A. Szczepański: *O prawach i obowiązkach członków i pracowników prezydiów rad narodowych. Wyd. III poprawione i uzupełnione. Wyd. Prawn. Warszawa 1964 r., s. 224.*

Trzecie wydanie pracy, znacznie szersze od wydań poprzednich, jest już właściwie pełnym *vademecum* praw i obowiązków członków i pracowników prezydiów rad narodowych w zakresie związanym z ich stosunkiem służbowym czy też stosunkiem pracy. Autorzy zamieścili w książce pełny materiał informacyjny z zakresu określonego w tytule, a ponadto, opierając się na własnych doświadczeniach praktycznych i wyjaśnieniach naczelnich organów administracji, rozstrzygnęli szereg wątpliwości, jakie nasuwa stosowanie przepisów regulujących zakres obowiązków i uprawnień członków prezydiów i pracowników prezydiów rad.

Autorzy przedstawiają w książce m.in. zakres działania rad narodowych, skład prezydiów, powoływanie i odwoływanie członków prezydiów, zawiązywanie lub rozwiązywanie stosunku pracy z pracownikami prezydiów, uprawnienia członków i pracowników prezydiów do uposażenia, urlopów, zwolnień, ubezpieczenia społecznego, opieki lekarskiej, zwrotu kosztów podróży służbowych, diet itp., a także uprawnień do renty starczej, inwalidzkiej, rodzinnej, do zasiłku chorobowego i pogrzebowego.

Autorzy omawiają również obowiązki członków i pracowników prezydiów oraz ich odpowiedzialność służbową, cywilną i karną.